ECLI:LV:RIRT:2018:0323.1A33005518.3.S

Lieta Nr.1A33005518
Nr.1A-0055-18/26

SPRIEDUMS
Jūrmalā, 2018.gada 23.martā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese G.Lapiņa
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593.

Aprakstošā daļa

2017.gada 9.oktobrī plkst.11:00 Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas galvenā nodokļu inspektore Jolanta Bērziņa sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BS005093. Protokolā norādīts, ka veicot pārbaudi (revīziju) SIA "BRUNO ALFA", NMR kods 40103926792, juridiskā adrese Matīsa iela 8, Rīga, LV-1001, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 246.pantu sastādīja protokolu par pārkāpēja /pers. A/izdarīto administratīvo pārkāpumu: 2017.gada 15.augustā nosūtīts brīdinājums Nr.30.4-4.7.3/70236 par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, kurā norādīts, ka BRUNO ALFA SIA 2017.gada 15.augustā nokavētie nodokļu maksājumi ir 32 144,07 EUR, kuriem iestājies izpildes termiņš. Vienlaicīgi brīdinot par atbildību maksātnespējas pieteikuma nesniegšanas gadījumā saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu. BRUNO ALFA SIA pastāv Maksātnespējas likuma 57.panta 5.punktā paredzētā juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīme. /pers. A/ būdams BRUNO ALFA SIA valdes loceklis līdz 2017.gada 8.septembrim nav iesniedzis maksātnespējas pieteikumu tiesā. Tādējādi, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35} pantu ir paredzēta administratīvā atbildība. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.^{1} pantu 2017.gada 7.septembrī rezolūcijas veidā fiksēts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu. Protokolā norādīts, ka ir pārkāpts Maksātnespējas likuma 60.panta trešā daļa un 57.panta 5.punkts un /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas amatpersonas 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093 par administratīvā soda uzlikšanu nolemts atzīt /pers. A/ par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35} panta, uzliekot administratīvo naudas sodu 300,00 EUR apmērā un atņemot tiesības ieņemt sekojošus amatus komercsabiedrībās un tās pārvaldes institūcijās: personālsabiedrības lietvedi, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgo biedru, kapitālsabiedrības valdes locekli, kapitālsabiedrības padomes locekli, prokūristu, parasto komercpilnvarnieku, pārstāvi filiālē, komercsabiedrības likvidatoru, sabiedrības kontrolieri un revidentu, uz vienu gadu.
Par minēto lēmumu /pers. A/ 2017.gada 23.novembrī Valsts ieņēmumu dienestā iesniedza sūdzību.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Cīrules 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593 pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 287.panta pirmās daļas 1.punktu un likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 7.punktu nolemts atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093, bet iesniedzēja sūdzību noraidīt.
Lēmumā norādīts, ka izskatot 2017.gada 23.novembrī Valsts ieņēmumu dienestā saņemto /pers. A/ sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093 par saukšanu pie administratīvās atbildības, konstatēja, ka ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093 /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot pārkāpējam administratīvo naudas sodu 300,00 EUR apmērā un atņemot tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera un revidenta amatus komercsabiedrībās un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu. Nepiekrītot Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumam Nr. F14G/BS005093, /pers. A/ iesniedza sūdzību Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram, kurā norādīts, ka nepiekrīt minētajam lēmumam un pārsūdz to pilnā apmērā. Iesniedzējs norāda, ka SIA "BRUNO ALFA" amatpersona bija laikā no 2015.gada 2.septembra līdz 2017.gada 8.septembrim, paziņojums un pieteikums par atkāpšanos no valdes locekļa amata pienākumiem iesniegts pirms 2017.gada 8.septembra. Tādejādi iesniedzējs 2017.gada 8.septembrī vairs nebija SIA "BRUNO ALFA" amatpersona un nebija tiesīgs parakstīt dokumentus vai veikt jebkādas darbības sabiedrības vārdā, tajā skaitā, iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu. Papildus norādīts, ka iesniedzējs vairākkārtīgi vērsies pie sabiedrības īpašniekiem, lai tiktu piešķirti papildus naudas līdzekļi kreditoru prasījumu segšanai vai maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanai. Nesaņemot atbalstu, sūdzības iesniedzējs bija spiests atkāpties no valdes locekļa pienākumu pildīšanas. Papildus iesniedzējs norāda, ka uzliktais administratīvais sods ir nesamērīgs nodarījumam un lēmumā minēto sistemātisko pārkāpumu uzskaitījums neiztur nekādu kritiku. Iesniedzējs norāda, ka SIA "BRUNO ALFA" finansiālās grūtībās nonāca kādu laiku atpakaļ, kas ir saistīts ar sīvo konkurenci sabiedrības strādājošajā sektorā. Iesniedzējs ir neatlaidīgi centies komercsabiedrības pieejamo finanšu resursu ietvaros segt kreditoru parādus. Attiecībā uz deklarāciju neiesniegšanu, iesniedzējs norāda, ka, kamēr viņš bija sabiedrības amatpersona, visas atskaites un Valsts ieņēmumu dienesta pieprasītā informācija tika sniegtas. Attiecībā uz IK "/pers. A/" parādiem, iesniedzējs norāda, ka ir veiktas visas darbības, lai varētu izmantot Valsts ieņēmumu dienesta piešķirto iespēju parāda segšanas termiņa pagarināšanai un procentu dzēšanai. Savukārt

SIA "L.D.L.M.I.S.K." ir uzsākts maksātnespējas process. Ņemot vērā minēto, iesniedzējs uzskata, ka viņa darbības nevar vērtēt kā sistemātiskas darbības nodokļu informācijas nesniegšanā un nodokļu nemaksāšanā, jo iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas, lai censtos nokārtot nodokļu parādus pret valsti un citiem kreditoriem. Pamatojoties uz sūdzībā minēto, /pers. A/ lūdz atcelt Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093 par saukšanu pie administratīvās atbildības.

Lēmumā norādīts, ka izvērtējot /pers. A/ sūdzībā norādīto kopsakarā ar lietas materiāliem, konstatēja, kā izriet no lietas materiāliem, Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītāja V.Umbraško, konstatējot, ka SIA "BRUNO ALFA" uz 2017.gada 15.augustu nokavētie nodokļu maksājumi valsts budžetam ir 32 144,07 EUR apmērā, nosūtīja uz SIA "BRUNO ALFA" juridisko adresi 2017.gada 15.augusta brīdinājumu Nr.30.4-4.7.3/70236 par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu. Minētajā brīdinājumā norādīts, ka SIA "BRUNO ALFA" ir saskatāmas maksātnespējas pazīmes un saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu parādniekam, ja tas nespēj nomaksāt valsts budžetā nodokļu parādu, ir pienākums nekavējoties iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā. Vienlaikus minētajā brīdinājumā norādīts, ka par maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu ir paredzēta administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantu. Tāpat minētajā brīdinājumā norādīts, ja triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma izsniegšanas vai nodošanas pastā komersantam nodokļu parāds netiks nomaksāts, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 60.panta pirmās dalās 1.punktu un 57.panta pirmās daļas 2.punktu Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonai ir tiesības iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu. Uz Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 15.augusta brīdinājumu Nr.30.4-4.7.3/70236 SIA "BRUNO ALFA" bijušais valdes loceklis /pers. A/ neatsaucās un nokavēto nodokļu maksājumu parādu valsts budžetā nenomaksāja, neiesniedza pieteikumu par komercsabiedrības maksātnespējas procesa uzsākšanu, kā arī triju nedēļu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas dienas tiesā netika ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta. Ņemot vērā minēto, ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas vadītāja p.i. V.Umbraško 2017.gada 7.septembra uzaicinājumu Nr.30.4-4.7.3/74686 /pers. A/ tika aicināts ierasties 2017.gada 9.oktobrī plkst.11.00 Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešajā nodaļā Balvos, Brīvības ielā 81, 11.kabinetā, uz administratīvā pārkāpuma protokola noformēšanu un paskaidrojuma sniegšanu.

Iestāde lēmumā norāda, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 248.^{1}pants nosaka, ja objektīvu iemeslu dēļ administratīvā pārkāpuma protokolu nav iespējams sastādīt tās personas klātbūtnē, kuru sauc pie administratīvās atbildības, vai juridiskās personas pārstāvja klātbūtnē, to sastāda bez minēto personu klātbūtnes un protokola kopiju paziņo attiecīgajai personai. 2017.gada 9.oktobrī saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 248.^{1}pantu bez /pers. A/ klātbūtnes noformēts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BS005093, kas tika nosūtīts /pers. A/ uz deklarētās dzīvesvietas adresi /adrese/. Vienlaicīgi /pers. A/ tika informēts, ka administratīvā pārkāpuma lieta tiks izskatīta 2017.gada 6.novembrī plkst.13:00 Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešajā nodaļā, Draudzības alejā 2, Jēkabpilī un atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 271.panta ceturtajai daļai neierašanās gadījumā administratīvā pārkāpuma lieta tiks izskatīta un lēmums administratīvā pārkāpuma lietā tiks pieņemts bez /pers. A/ klātbūtnes. Uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu 2017.gada 6.novembrī /pers. A/ neieradās, kā arī nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Līdz ar to administratīvā pārkāpuma lieta tika skatīta bez /pers. A/ klātbūtnes saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 271.panta ceturto daļu, kas nosaka, ka lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes drīkst izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka viņiem savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku.

Iestāde lēmumā atsaucas uz Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu, 57.panta pirmās daļas 5.punktu un secināja, ka konstatējot, ka ir izveidojies nodokļu parāds, parādniekam bija pienākums to nomaksāt, vai panākt vienošanos ar Valsts ieņēmumu dienestu par nodokļu parāda nomaksu, vai iesniegt tiesā pieteikumu par maksātnespējas procesa uzsākšanu atbilstoši Maksātnespējas likuma 60.panta trešajai daļai. Tieši komercsabiedrības vadītājs ir atbildīgs par normatīvajos aktos noteiktās nodokļu maksāšanas kārtības ievērošanu, kā arī ir atbildīgs par Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzētā pienākuma izpildi.

Lēmumā norādīts, ka uz lēmuma sastādīšanas dienu, tas ir, 2017.gada 6.novembri SIA "BRUNO ALFA" nokavētie nodokļu maksājumi valsts budžetam bija 33 224,69 EUR apmērā, kuriem iestājies izpildes termiņš. No lietas materiāliem izriet, ka nokavētie nodokļu maksājumi izveidojušies pēc SIA "BRUNO ALFA" iesniegtajām deklarācijām un ziņojumiem. Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka veikto piedziņas darbību rezultātā konstatēts, ka SIA "BRUNO ALFA" nav mantas un naudas līdzekļu, uz kuru varētu vērst piedziņu nokavēto nodokļu maksājumu segšanai. Ievērojot norādīto, secināms, ka SIA "BRUNO ALFA" nodokļu parādus nav ne labprātīgi samaksājusi, ne arī tos ir bijis iespējams piedzīt, tādējādi konkrētajā gadījumā konstatējama Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pazīme - parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā noteikts, ka par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt astoņdesmit līdz septiņsimt euro, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā. No minētās tiesību normas izriet, ka par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos pie administratīvās atbildības saucama juridiskās personas amatpersona - valdes loceklis. Ievērojot šajā lēmumā konstatēto, secina, ka lietā pamatoti konstatēts, ka /pers. A/ kā SIA "BRUNO ALFA" bijušais valdes loceklis nav izpildījis Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzēto pienākumu un ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā.

Attiecībā uz /pers. A/ sūdzībā norādītajiem argumentiem, paskaidro, ka saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmo daļu sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību, ir valde. Atbilstoši komercreģistra datiem no 2015.gada 2.septembra līdz 2017.gada 8.septembrim SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību vienpersonīgi bija /pers. A/. Saskaņā ar Komerclikuma 169.panta pirmo daļu valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam. Jēdziens "krietns un rūpīgs saimnieks" cita starp ietver sevī prasību ievērot normatīvos aktus, lēmumu pieņemšanas rūpību un savlaicīgu pienākumu pildīšanu. Lēmuma pieņemšanas rūpība nozīmē, ka lietā, darījumā vai darbībā valdes loceklim ir jārīkojas maksimāli efektīvi, precīzi, tiesiski, prognozējot iespējamā lēmuma sekas (*skat. L.Abramoviča Krietna saimnieka rūpības nozīme Komerclikumā./Jurista Vārds, Nr.44 (447) 2006.gada 7.novembris*). Kā jau iepriekš konstatēts, SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis /pers. A/ nav izpildījis Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzēto pienākumu, tādējādi /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā.

Iestāde lēmumā atsaucas uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9.pantu un secina, ka /pers. A/ sūdzībā norādītie apstākļi neattaisno /pers. A/ izdarīto administratīvo pārkāpumu, jo konkrētajā gadījumā /pers. A/ kā SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklim bija pienākums nodrošināt pasākumus, lai veiktu finansiālās grūtībās nonākušās SIA "BRUNO ALFA" saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu, kas ir paredzēts Maksātnespējas likumā. Savukārt gadījumā, ja SIA "BRUNO ALFA" nespēja nokārtot parādsaistības (nomaksāt nokavētos nodokļu maksājumus valsts budžetā), ierosinot tiesiskās aizsardzības procesa lietu, vienojoties ar kreditoriem (Valsts ieņēmumu dienestu), vai iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā atbilstoši Maksātnespējas likuma 60.panta trešās daļas nosacījumiem. Par šī pienākuma nepildīšanu /pers. A/ ar pārsūdzēto lēmumu tika pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantu. Tieši komercsabiedrības vadītājs ir

atbildīgs par normatīvajos aktos noteiktās nodokļu maksāšanas kārtības ievērošanu, kā arī ir atbildīgs par Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzētajā pienākuma izpildi. Turklāt, uzsākot komercdarbību ir jāizvērtē un jāparedz iespējamie riski, kas sevī ietver arī iespējamo nepieciešamību iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, kā to nosaka normatīvie akti, līdz ar to ir jāparedz arī attiecīgi naudas līdzekļi.

Lēmumā norādīts, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pants paredz, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, bet šī panta otrajā daļā noteikts, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot administratīvā pārkāpuma lietā pārkāpējam piemērojamo soda apmēru, tika ņemts vērā, ka parāds, saistībā, ar kuru komercsabiedrībai bija jāiesniedz maksātnespējas pieteikums, uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi bija 33 224,69 EUR. Pieņemot pārsūdzēto lēmumu, atbildību mīkstinoši apstākļi atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33. pantam netika konstatēti. Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.panta pirmās daļas 1.punktam tika konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, proti, neraugoties uz pilnvaroto personu prasību izbeigt, prettiesiskā darbība turpināta.

Iestāde atsaucoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta otro norāda, ka tādējādi pie apstākļiem, ka /pers. A/ nav ievērojis normatīvajos aktos noteikto parādnieka rīcību gadījumā, kad tas nespēj nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, nav panācis vienošanos ar kreditoriem (šajā gadījumā Valsts ieņēmumu dienestu), ņemot vērā SIA "BRUNO ALFA" ievērojamo nodokļu parāda apmēru (uz 2017.gada 6.novembri - 33 224,69 EUR), ievērojot lietā konstatētos pastiprinošos apstākļus, ņemot vērā pārkāpēja personību un mantisko stāvokli, uzskata, ka ar pārsūdzēto lēmumu /pers. A/ par izdarīto administratīvo pārkāpumu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35} pantu piemērotais administratīvais naudas sods 300,00 EUR apmērā ir samērīgs ar /pers. A/ izdarītā pārkāpuma raksturu un būtību.

Lēmumā norādīts, ka vienlaikus, izvērtējot /pers. A/ piemērotā papildsoda - tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu, - konstatē, ka tiesību atņemšanu valdes priekšsēdētājam ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā piemēro gadījumā, ja ar izdarīto pārkāpumu būtiski tiek aizskartas sabiedrības intereses, tajā skaitā, nodarīts būtisks kaitējums komercdarbības videi. Likumdevējs, ieviešot papildsodu - tiesību atņemšanu ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus, ir vēlējies panākt, ka tiek sasniegts šī soda mērķis - komersanta amatpersonas, kas izdara nopietnus pārkāpumus komercdarbības jomā, atturēšana no vadošu amatu ieņemšanas komercsabiedrībās. Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā tika vērsti uz tādu komercdarbībā iesaistītu amatpersonu sodīšanu, kuru pārkāpumiem ir sistemātisks raksturs un kuri, veicot sistemātiskos pārkāpumus, nodara kaitējumu kopējai komercdarbības videi. Tātad papildsods - tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus - ir piemērojams personām, kas būdamas atbildīgas komercsabiedrības amatpersonas, ir veikušas nopietnus pārkāpumus komercdarbības jomā vai kādu speciālo komercdarbības nozari reglamentējošo prasību pārkāpumu un ir saucamas pie administratīvās atbildības. Izvērtējot /pers. A/ izdarītā pārkāpuma raksturu un būtību, secina, ka ilgstoša parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšana tiesā likumā paredzētajos gadījumos rada būtisku kaitējumu komercdarbības videi, kas savukārt skar valsts un sabiedrības kopējās intereses. Vienlaikus konstatējams, ka /pers. A/ kā SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis nav nodrošinājis likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktā nodokļu maksātāju pienākumu noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas izpildi. Proti, atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītāja 2017.gada 15.augusta brīdinājumā Nr.30.4-4.7.3/70236 norādītajam, SIA "BRUNO ALFA" nodokļu maksājumu parāds 2017.gada 15.augusta bija 32 144,07 EUR apmērā, kas turpināja pieaugt. Tādējādi /pers. A/, nenodrošinot SIA "BRUNO ALFA" saistību izpildi, kā arī Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā noteikto parādnieka rīcību gadījumā, kad tas nespēj nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks. Tāpat lēmumā pamatoti secināts, ka SIA "BRUNO ALFA" bijušais valdes loceklis /pers. A/ veicot ar komercsabiedrību saistītus atkārtotus (sistemātiskus) pārkāpumus, nodara kaitējumu kopējai komercsabiedrības videi.

Lēmumā norādīts, ka /pers. A/ raksturojošs apstāklis apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka IK "/pers. A/" uz 2017.gada 6.novembri ir nodokļu maksājumu parāds 38 977,83 EUR (IK īpašnieks no 2010.gada 7.maija ir /pers. A/ un viņa amata pienākumu pildīšanas laikā izveidojušies nokavētie nodokļu maksājumi). Tāpat konstatēts, ka SIA "L.D.L.M.I.S.K" no 2016.gada 11.marta ir maksātnespējas process (/pers. A/ bija minētās komercsabiedrības amatpersona līdz 2016.gada 15.martam un viņa amata pienākumu pildīšanas laikā SIA "L.D.L.M.I.S.K" izveidojušies nokavētie nodokļu maksājumi). Izvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus, ņemot vērā, ka parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšana likumos paredzētajos gadījumos rada kaitējumu komercdarbības videi, Valsts ieņēmumu dienesta ieskatā, ir iestājušies priekšnosacījumi, kas ir objektīvs pamats papildsoda - tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus - piemērošanai, proti, ar naudas sodu vien pie šādiem apstākļiem netiek panākts mērķis, kuru izvirzījis likumdevējs, paredzot atbildību par šādu pārkāpumu.

Iestāde norāda, ka ievērojot visu iepriekš minēto (tajā skaitā pārkāpuma raksturu un saistību pret budžeta apmēru), uzskatu, ka sabiedrības interesēs ir liegt /pers. A/ ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās uz vienu gadu, tādējādi sabiedrību pasargājot no iespējamām negatīvām sekām, kas varētu rasties, ja /pers. A/ netiks atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās. Līdz ar to tikai piemērojot /pers. A/ papildsodu (aizliegumu ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās un tās izpildinstitūcijās) var tikt sasniegts papildsoda piemērošanas mērķis - atturēt /pers. A/ no tādām vai līdzīgām darbībām komercsabiedrību pārstāvībā arī nākotnē. Valsts ieņēmumu dienestu ģenerāldirektora ieskatā, ir iestājušies priekšnosacījumi, kas ir objektīvs pamats papildsoda - tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus uz vienu gadu - piemērošanai, proti, ar naudas sodu vien pie šādiem apstākļiem netiek panākts mērķis, kuru izvirzījis likumdevējs, paredzot atbildību par šādu pārkāpumu. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 29.^{1}panta pirmajā daļā paredzētais sods - tiesības ieņemt noteiktus amatus, kas norādīti Komerclikuma 4.^{2}panta pirmajā daļā var atņemt uz laiku no viena gada līdz trim gadiem, nav sods, kas tieši ierobežo /pers. A/ tiesības darboties SIA "BRUNO ALFA" vai kādā citā komercsabiedrībā. Tāpat nav uzskatāms, ka šāds sods pēc būtības atņem personai tiesības izvēlēties nodarbošanos. Saistībā ar izdarīto pārkāpumu sods aizliedz izvēlēties konkrētus amatus, tomēr neatņem personai tiesības izvēlēties citu amatu vai nodarbošanos.

Iestāde izvērtējot visus lietas apstākļus kopumā, kā arī valsts budžeta intereses, uzskata, ka konkrētajā gadījuma /pers. A/ par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}panta paredzēto administratīvo pārkāpumu ar pārsūdzēto lēmumu piemērotais administratīvais naudas sods 300,00 EUR apmērā, piemērojot pārkāpējam Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā paredzēto papildsodu - tiesību atņemšana valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās uz vienu gadu - ir samērīgs, kā arī atbilstošs tiesiska mērķa sasniegšanai, piemērojot administratīvo sodu kā atbildības līdzekli saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.panta nosacījumiem. Turklāt uzskata, ka labums, ko sabiedrība iegūs ar ierobežojumu, kas izriet no minētā naudas soda piemērošanas, ir lielāks nekā /pers. A/ tiesību vai tiesisko interešu aizskārums.

Tādējādi uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav pamata atcelt vai grozīt Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītāja V.Umbraško 2017.gada 6.novembra lēmumu Nr.F14G/BS005093.

2018.gada 22.janvārī tiesā no Valsts ieņēmumu dienesta saņemta /pers. A/ sūdzība, kurā sūdzības iesniedzējs pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 288. un 289.pantu, lūdz tiesu atcelt 2017.gada 6.novembra Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas amatpersonas lēmumu Nr.F14G/BS005093 par administratīvā soda uzlikšanu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību, vai samazināt piemērotā soda apmēru.

Sūdzībā norādīts, ka ar Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593 noraidīta /pers. A/ sūdzība un atstāts negrozīts 2017.gada 6.novembra Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas amatpersonas lēmums Nr.F14G/BS005093 par administratīvā soda uzlikšanu, ar kuru /pers. A/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pēc Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 166.[35] panta uzliekot administratīvo naudas sodu un piemērojot papildsodu, atņemot tiesības ieņemt amatus komercsabiedrībās un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu.

Sūdzības iesniedzējs nepiekrītot lēmumā minētajam, pārsūdz to pilnā apmērā.

Sūdzībā norādīts, ka saskaņā ar Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 32.pantu uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Valsts ieņēmumu dienesta Ģenerāldirektore pilnībā pievienojusies Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas lēmumā paustajam, tajā skaitā arī attiecībā uz it kā konstatētajiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem. Kā atbildību pastiprinošs apstāklis norādīts, ka, neskatoties uz Valsts ieņēmumu dienesta prasību izbeigt iespējamo administratīvo pārkāpumu, proti, uzlikto pienākumu sūdzības iesniedzējam iesniegt SIA "BRUNO ALFA" maksātnespējas pieteikumu, sūdzības iesniedzējs ir turpinājis prettiesisko darbību, respektīvi, neiesniedza minēto pieteikumu. Vērtējot administratīvā pārkāpēja atbildību pastiprinošos apstākļus, Valsts ieņēmumu dienesta Ģenerāldirektore nav ņēmusi vērā, ka saskaņā ar ierakstiem komercreģistrā sūdzības iesniedzējs bija SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis no 2015.gada 2.septembra līdz 2017.gada 8.septembrim (paziņojums un pieteikums par atkāpšanos no valdes locekļa amata pienākumiem iesniegts pirms 2017.gada 8.septembra), tādējādi sūdzības iesniedzējs 2017.gada 8.septembrī vairs nebija SIA "BRUNO ALFA" amatpersona, un nebija tiesīgs parakstīt dokumentus vai veikt jebkādas darbības sabiedrības vārdā, tajā skaitā, parakstīt maksātnespējas procesa pieteikumu, tādejādi, vairs nevarēja un arī šobrīd nevar pārtraukt prettiesisko darbību. Turklāt, uzsverams tas, ka SIA "BRUNO ALFA" finansiālās grūtībās nonāca jau kādu laiku atpakaļ, kas ir saistīts ar sīvo konkurenci sabiedrības strādājošajā sektorā. Sūdzības iesniedzējs ir neatlaidīgi centies, komercsabiedrības pieejamo finanšu resursu ietvaros, segt kreditoru parādus un rast risinājumu finansiālo problēmu risinājumam. Tomēr neveiksmīga komercprakse nav tikai valdes locekļa personīgā atbildība ir jāvērtē visa tirgus sektora problemātika.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka nepamatoti piemērots papildsods - tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu. Šāds tiesību aizliegums ir nesamērīgs un neatbilstošs Latvijas Republikas Satversmes 106.pantam, kas nosaka, ka ikvienam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Šis likumdevēja ieviestais papildsods aptver ļoti plašu ieņemamo amatu loku uzņēmumā, proti, aizliegums ieņemt amatus pārvaldes institūcijā, tajā skaitā, aizliegums ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, likvidatora, kontroliera un revidenta amatus. Sūdzības iesniedzējs ir uzņēmējs un gūst savus ienākumus no uzņēmējdarbības. Tā ir Sūdzības iesniedzēja nodarbošanās un darbs, kuru tas pieprot. Atstājot spēkā papildsodu, sūdzības iesniedzējam tiek atņemts maizes darbs un faktiski tiek nepamatoti ierobežotas iespējas nodrošināt savu ģimeni ar iztikas līdzekļiem.

Sūdzībā norādīts, ka ar uzlikto naudas sodu, kas sūdzības iesniedzēja ģimenes (ģimenē aug divi mazi bērni, no kuriem viens ir zīdainis), budžetam ir liels slogs un tā apmērs ir nesamērīgs, jau ir panākts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantā norādītais administratīvā soda mērķis. Savukārt uzliktais papildsods – Valsts ieņēmumu dienests, aizliedzot sūdzības iesniedzējam ieņemt amatus kapitālsabiedrības, respektīvi, nodarboties ar savām spējām atbilstošu nodarbi - strādāt, ir nesamērīgs. Kritiku neiztur lēmumā norādītais, ka uzsākot komercdarbību, ir jāizvērtē un jāparedz iespējamie riski, kas sevī ietver ari iespējamo nepieciešamību iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, līdz ar to ir jāparedz ar attiecīgi naudas līdzekļi. Sūdzības iesniedzējs bija valdes loceklis uzņēmumā, nevis tās dalībnieks (patiesais labuma guvējs). Tieši dalībnieku pienākums nepieciešamības gadījumā ir finansēt maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu un segt visas ar to saistītās izmaksas. Sūdzības iesniedzējs sūdzībā Valsts ieņēmumu dienesta Ģenerāldirektorei norādīja, ka būdams SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis sūdzības iesniedzējs vairākkārtīgi vērsies pie sabiedrības īpašniekiem, lai tiktu piešķirti papildus naudas līdzekli kreditoru prasījumu segšanai vai maksātnespējas pieteikuma iesniegšanai. Nesaņemot atbalstu sūdzības, iesniedzējs bija spiests atkāpties no valdes locekļa pienākumu pildīšanas.

Sūdzības iesniedzējs attiecībā uz lēmumā minētajiem sūdzības iesniedzēju raksturojošiem apstākļiem, norāda, ka: 1) tieši sūdzības iesniedzējs savu iespēju robežās ir veicis visas darbības, lai varētu izmantot Valsts ieņēmumu dienesta piešķirto iespēju IK "/pers. A/" parāda segšanas termiņa pagarināšanai un procentu dzēšanai; 2) par L.D.L.M.I.S.K. SIA kavētiem nodokļu maksājumiem, komercsabiedrība, lai varētu segt un nokārtot savas saistības pret kreditoriem ir izmantojusi tādas iespējas kā kreditoru parādu segšanas termiņa atlikšanu un tiesiskās aizsardzības procesu, tomēr nespējot vienoties ar visiem kreditoriem, tika uzsākts maksātnespējas process. Ņemot vērā visu iepriekš aprakstīto, nevarētu sūdzības iesniedzēja darbības vērtēt kā sistemātiskas darbības nodokļu informācijas nesniegšanā un nodokļu nemaksāšanā, jo sūdzības iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas, ko piešķir likums, lai censtos nokārtot nodokļu parādus pret valsti un citiem kreditoriem.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[6]panta pirmā daļa noteic, ka rajona (pilsētas) tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā. Rajona (pilsētas) tiesa mutvārdu procesu nosaka pēc savas iniciatīvas vai tad, ja to lūdz persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, cietušais vai prokurors. Rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notiek, nerīkojot tiesas sēdi. Izskatot lietu rakstveida procesā, nolēmumu tiesa pieņem uz lietā esošo dokumentu pamata.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav izteikuši lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, tiesa atzīst par iespējamu iesniegto sūdzību izskatīt rakstveida procesā, par ko iepriekš paziņots /pers. A/ un iestādei – Valsts ieņēmumu dienestam, 2018.gada 31.janvārī nosūtot paziņojumu, kurā norādīts, ka 2018.gada 23.martā tiesas kancelejā būs pieejams nolēmums.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka /pers. A/ sūdzība par Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593 nav pamatota un ir noraidāma sekojošu apstākļu dēļ:

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības,

kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.panta pirmajā daļā noteiktajam, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.[1] pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums; 4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.panta ceturtā daļa nosaka, ka, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona.

Vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījums *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 24.maija spriedums lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunkts)*.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[35] pants noteic, ka par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos — uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt astoņdesmit līdz septiņsimt euro, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka SIA "BRUNO ALFA", reģistrācijas Nr.40103926792, valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi no 2015.gada 2.septembra līdz 2017.gada 8.septembrim bija sūdzības iesniedzējs /pers. A/.

Lietā nav strīda, ka SIA "BRUNO ALFA", reģistrācijas Nr.40103926792, nav pasludināts maksātnespējas process (lietas 44.lapa).

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka nodokļu maksātāju pienākums ir noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas.

Minētā likuma 18.panta pirmās daļas 3. un 4.punkts noteic, ka nodokļu administrācijas pienākumi ir kontrolēt nodokļu (nodevu), kā arī citu valsts noteikto maksājumu parādus; piemērot sankcijas nodokļu (nodevu) likumu pārkāpējiem, pamatojoties uz likumiem un Ministru kabineta noteikumiem.

No lietas materiāliem pievienotā Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 15.augusta SIA „BRUNO ALFA" adresētā brīdinājuma Nr.30.4-4.7.3/70236 (lietas 46.lapa) izriet, ka 2017.gada 15.augustā SIA „BRUNO ALFA" nokavētie nodokļu maksājumi ir 32 114,07 EUR, kuriem iestājies izpildes termiņš.

Minētajā brīdinājumā iestāde norādījusi, ka SIA „BRUNO ALFA" ir saskatāmas maksātnespējas pazīmes un saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu, ir pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tāpat SIA „BRUNO ALFA" brīdināta, ka par maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[35] pantu ir paredzēta administratīvā atbildība.

Maksātnespējas likuma 60.panta trešā daļa noteic, ka parādniekam ir pienākums nekavējoties iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv kāda no šā likuma 57.panta pirmās daļas 5., 6. vai 9.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm. Ja pastāv šā likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā minētā pazīme, parādniekam ir pienākums iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu gadījumos, kad nav noslēgta vienošanās ar kreditoriem vai nav ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktu parādniekam piemēro juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

No lietas materiālos esošajām ziņām izriet, ka SIA "BRUNO ALFA" labprātīgi nodokļu maksājumus budžetā nav veikusi kopš 2017.gada jūnija (lietas 5.-10.lapa).

Savukārt kā izriet no administratīvā pārkāpuma protokolā konstatētā SIA "BRUNO ALFA" nokavētie nodokļu maksājumi uz 2017.gada 15.augustu sastādīja 32 144,07 EUR, kuriem iestājies izpildes termiņš, un nodokļu maksājumu parādam turpinot pieaugt uz Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas amatpersonas 2017.gada 6.novembra lēmuma Nr.F14G/BS005093 sastādīšanas brīdi nodokļu maksājumu parāds sasniedza 33 224,69.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka iestāde nav ņēmusi vērā, ka sūdzības iesniedzējs bija SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis no 2015.gada 2.septembra līdz 2017.gada 8.septembrim, tādējādi sūdzības iesniedzējs 2017.gada 8.septembrī vairs nebija SIA "BRUNO ALFA" amatpersona, un nebija tiesīgs parakstīt dokumentus vai veikt jebkādas darbības sabiedrības vārdā, tajā skaitā, parakstīt maksātnespējas procesa pieteikumu, tādejādi, vairs nevarēja un arī šobrīd nevar pārtraukt prettiesisko darbību.

Tiesa konstatē, ka uz 2017.gada 15.augustu, kad Valsts ieņēmumu dienests konstatēja SIA "BRUNO ALFA" nokavēto nodokļu maksājumus 32 144,07 EUR apmēra, kuriem iestājies izpildes termiņš, valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt SIA "BRUNO ALFA" atsevišķi bija /pers. A/, un tiesas ieskatā, sūdzības iesniedzējs būdams SIA "BRUNO ALFA" valdes loceklis, jau kopš 2015.gada 2.septembra, saprātīgi varēja konstatēt, ka uzņēmumam pastāv kāda no Maksātnespējas likumā noteiktajām maksātnespējas procesa pazīmēm. Uz to savā sūdzībā atsaucās arī pats sūdzības iesniedzējs, norādot, ka SIA "BRUNO ALFA" finansiālās grūtībās nonāca jau kādu laiku atpakaļ, kas ir saistīts ar sīvo konkurenci sabiedrības strādājošajā sektorā.

Tādējādi secināms, ka krietna un rūpīga saimnieka gādības mēraukla ir objektīvi abstraktie kritēriji, nevis valdes locekļa subjektīvās spējas vai uztvere, un valdes loceklis savlaicīgu maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu nevar attaisnot ar subjektīviem kritērijiem, piemēram, pieredzes trūkumu, nezināšanu vai kapitālsabiedrības finansiālā stāvokļa neadekvātu novērtēšanu (*sk. Novicāne E. "Valdes locekļa atbildība par savlaicīgu maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu". Jurista vārds, Nr.4 (806) 2014.gada 28.janvāris*).

Tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējs nav norādījis uz tādiem objektīviem apstākļiem, kas liegtu veikt nepieciešamos pasākumus normatīvo aktu ievērošanā, līdz ar to šāda bezdarbība, proti, maksātnespējas pieteikuma neiesniegšana, norāda uz sūdzības iesniedzēja apzinātu bezdarbības prettiesiskumu, paredzot tā kaitīgās sekas un apzināti pieļaujot šo seku iestāšanos, kas attiecīgi norāda uz faktu, ka sūdzības iesniedzējs kā valdes loceklis nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais administratīvas pārkāpums ir pareizi kvalificēti pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[35] panta, un viņa vaina ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem

Tiesa atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienesta lēmums pieņemts likumīgi un pamatoti. Lēmums atbilst Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa

noteikumiem, izdots ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus un materiālo tiesību normas, tādēļ tiesai nav pamata to atcelt.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[13] panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[13] trešo daļu, pievienojas Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumā Nr.30.7-22.11/6593 norādītajai motivācijai, proti, iestāde, izvērtējot konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatoti atzina, ka sūdzības iesniedzējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[35] panta minēto administratīvo pārkāpumu, un atzīst, ka izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par piemēroto sodu un papildsodu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pants, noteic, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmajai daļai sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Saskaņā ar minētā panta otro daļu, Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

/pers. A/ administratīvais sods, noteikts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[35]panta sankcijā noteiktajā apmērā, tas ir, 300,00 EUR apmērā.

Iestāde lēmumā norāda, ka atbildību mīkstinoši apstākļi lietā nav konstatēti.

Tiesa pievienojas iestādes paustajam viedoklim un atzīst, ka atbildību mīkstinoši apstākļi lietā nav konstatēti.

Iestāde lēmumā norāda, ka atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.panta pirmās daļas 1.punktam tika konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.panta pirmās daļas 1.punktu atbildību par administratīvo pārkāpumu pastiprina apstāklis, ja prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt.

Tiesa pievienojas lēmumā norādītajam un atzīst, ka lietā konstatējams atbildību pastiprinošs apstāklis pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.panta pirmās daļas 1.punkta, jo sūdzības iesniedzējs pēc iestādes izteiktā brīdinājuma komersantam parādu nenomaksāja, un maksātnespējas pieteikumu tiesā neiesniedza.

Iestāde, nosakot sūdzības iesniedzējam sodu, ir pareizi konstatējusi, ka laicīga parādnieka maksātnespējas pieteikuma neiesniegšana tiesā likumā noteiktajos gadījumos, rada būtisku kaitējumu komercvidei, kas tādējādi skar valsts un sabiedrības kopējās intereses.

Iestāde attiecībā uz pārkāpēja personību, ir pareizi vērtējusi to, ka sūdzības iesniedzējs būdams vēl divu komercsabiedrību amatpersona, nepilda normatīvajos aktos noteiktās saistības pret Valsts ieņēmumu dienestu un nemaksā nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus valsts budžetā ievērojamā apmērā, sūdzības iesniedzējs pierādījumus par pretējo tiesai nav iesniedzis.

Iestāde lēmumā konstatējusi, ka sūdzības iesniedzēja darbībām ir sistēmisks raksturs, lietas materiālos nav pierādījumu, ka /pers. A/ iepriekš par analogiem vai līdzīgiem pārkāpumiem ir sodīts, līdz ar to tiesa atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienesta apgalvojums par pārkāpumu sistēmisko raksturu nav pamatots.

Izvērtējot minētos apstākļus kopumā, secināms, ka naudas sods 300,00 EUR apmērā ir piemērots pamatoti, kas ir noteikts pietuvinot to panta sankcijas minimālajam apmēram, un ir pretrunā ar sūdzības iesniedzēja apgalvojumu, ka sods ir nesamērīgi augsts.

Attiecībā uz papildsoda piemērošanu, tiesa norāda, ka atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 1.punktam – nodoklis ir ar likumu noteikts obligāts periodisks vai vienreizējs maksājums valsts budžeta vai pašvaldību budžetu (pamatbudžeta vai speciālā budžeta) ieņēmumu nodrošināšanai un valsts funkciju un pašvaldību funkciju finansēšanai.

Arī Satversmes tiesa ir norādījusi, ka nodokļi pamatā īsteno fiskālo funkciju, kas nodrošina ieņēmumus valsts budžetā. Ar budžeta palīdzību valsts spēj pildīt savas funkcijas un pienākumus, tostarp arī pamattiesību nodrošināšanas jomā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010.gada 6.decembra spriedumu lietā Nr.2010-25-01 9.punktu, Satversmes tiesas 2016.gada 15.novembra spriedumu lietā Nr.2015-25-1, pieejams www.satv.tiesa.gov.lv*).

Tādējādi papildsods, kas noteic aizliegumu ieņemt noteiktus amatus komercvadības un pārvaldes institūciju pārvaldības jomā uz noteiktu laiku, ir vērtējams kā samērīgs un vērsts uz leģitīma mērķa sasniegšanu, proti, no vienas puses, atturot pārkāpēju no dalības komercvadībā, lai sasniegtu administratīvā soda mērķi, bet no otras puses, lai tiktu veidota normatīvajiem aktiem atbilstoša komercvide, ņemot vērā to, ka nodokļu maksājumi valsts budžetā pilda sabiedrības labklājības un ekonomiskās stabilitātes funkciju.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā pie konstatētajiem apstākļiem, soda mērķis ir sasniedzams piemērojot /pers. A/ gan pamatsodu, gan papildsodu. Tiesa, izskatot sūdzību nekonstatē jaunas ziņas par faktiem, kas attiecīgi būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, nekonstatē apstākļus, kuru dēļ iestādes lēmumā sniegtais pierādījumu vērtējums nebūtu pareizs.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/noteiktais sods pilnībā atbilst Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantā noteiktajam soda mērķim un piemērots pamatoti un atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta prasībām.

Šādos apstākļos tiesa nekonstatē likumīgu pamatu atcelt pārsūdzēto Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593, un tādēļ atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 1.punktam, lēmums ir atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[6], 289.[7], 289.[12], 289.[13], 289.[18] pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 22.decembra lēmumu Nr.30.7-22.11/6593, /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības datums Rīgas rajona tiesas kancelejā (Zigfrīda Meierovica prospekts 1a, Dubulti, Jūrmala, LV-2015) – 2018.gada 23.martā.